
Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 2/2(6), 95-102

1958

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

Uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej

1. NIECELOWOŚĆ UBEZPIECZENIA ADWOKATÓW OD ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ ZA UCHYBIENIA PROCESOWE

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 27 września 1957 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu pisma Rady Adwokackiej w B. z dnia 14 sierpnia 1957 r. w przedmiocie uregulowania ubezpieczenia członków zespołów adwokackich od odpowiedzialności cywilnej za ewentualne uchybienia procesowe,

postanowił:

uznać ubezpieczenie członków zespołów adwokackich od odpowiedzialności cywilnej za ewentualne uchybienia procesowe — za niecelowe.

Uzasadnienie

Zespół Adwokacki Nr 2 w T. wystąpił do Rady Adwokackiej w B. z wnioskiem o ubezpieczenie członków Zespołu od odpowiedzialności cywilnej za ewentualne uchybienia procesowe. W uzasadnieniu tego wniosku Zespół podał, że nawet przy bardzo starannej pracy adwokata zdarzają się wypadki przeoczenia terminu lub inne wydarzenia powodujące odpowiedzialność cywilną adwokata. Sytuacja majątkowa adwokatów pracujących w zespołach sprawia, że przy małym nawet odszkodowaniu adwokat może popaść w poważne trudności. Zespół uważa nadto, że fakt ubezpieczenia zbiorowego pozwoli adwokatom na spokojniejszą pracę, nie wpłynie natomiast na jej pogorszenie lub obniżenie poziomu zawodowego.

Zapatrywanie powyższe podzieliła Rada Adwokacka w B., która przedstawiła cały problem NRA do rozstrzygnięcia.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zważył, co następuje:

Państwowy Zakład Ubezpieczeń nie prowadzi obecnie ubezpieczenia adwokatów od odpowiedzialności cywilnej za ewentualne uchybienia procesowe. W okresie przedwojennym ten udział ubezpieczeń był rzeczywiście prowadzony, jednakże ze względu na znaczną wysokość składek był rzadko stosowany. Również obecnie, gdyby przywrócono dział ubezpieczeń adwokatów od odpowiedzialności cywilnej za uchybienia procesowe, wysokość składki ubezpieczeniowej musiałaby być znaczna, co przy niewielkiej liczbie wypadków zmuszających adwokata do dania odszkodowania czyni samą zasadę ubezpieczenia bardzo problematyczną.

Ponadto należy zauważyć, że w obecnie przyjętym systemie ubezpieczeń PZU istnieje we wszystkich wypadkach odpowiedzialności cywilnej tzw. udział własny ubezpieczonego, który w zasadzie wynosi 20% sumy odszkodowania. Nawet więc

w razie ubezpieczenia adwokaci nie są całkowicie zwolnieni od zapłaty odszkodowania.

Wbrew zapatrywaniom Rady Adwokackiej w B. Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej doszedł do przekonania, że wprowadzenie ubezpieczenia ogółu adwokatów mogłoby doprowadzić do obniżenia poziomu wykonywania zawodu oraz pogorszenia się pracy adwokatów. Jedną z gwarancji należytej i stojącej na wysokim poziomie pracy zawodowej adwokata jest jego odpowiedzialność cywilna za wszelkie uchybienia w tej pracy powstałe z jego winy. Usunięcie tej gwarancji mogłoby u adwokatów mniej odpowiedzialnych i obowiązkowych doprowadzić do niedbałego i lekkomyślnego traktowania powierzonych im spraw, co w konsekwencji musiałyby się odbić ujemnie na ogólnym poziomie adwokatury.

Wreszcie trudności związane z koniecznością wypłaty odszkodowania można przezwyciężyć w inny sposób niż przez wprowadzenie przymusowego ubezpieczenia adwokatów, choćby np. przez uzyskanie pożyczki z Funduszu Wzajemnej Pomocy istniejącego przy każdej izbie adwokackiej lub nawet bezwrotnego zasiłku z tego samego źródła.

Mając powyższe względy na uwadze, Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej uznał wprowadzenie ubezpieczenia ogółu członków zespołów adwokackich od odpowiedzialności cywilnej za ewentualne uchybienia procesowe w obecnych warunkach za niecelowe.

2. ZAJMOWANIE STANOWISKA SĘDZIEGO POKOJU MOŻE BYĆ ZALICZONE DO 3-LETNIEGO STAZU SĘDZIOWSKIEGO, JEŚLI BYŁO POPRZEDZONE WYŻSZYMI STUDIAMI PRAWNICZYMI ORAZ APLIKACJĄ SĄDOWĄ (ART. 41 PKT 2 U. O U.A.)

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 8 listopada 1957 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy interpretacji art. 41 ustawy o ustroju adwokatury w związku z wnioskiem ob. W. K. o wpis na listę adwokatów,

postanowił:

wyjaśnić, co następuje:

Zagadnienie, czy stanowisko sędziego pokoju zajmowane w latach od 1927 do 1929 należy uważać za stanowisko sędziowskie, którego zajmowanie przez 3 lata zwalnia od wymagań odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego (art. 41 pkt 2 ustawy o ustroju adwokatury), należy ocenić w zależności od następujących okoliczności:

- 1) czy petent odbył aplikację sądową zakończoną egzaminem,
- 2) czy ukończył wyższe studia prawnicze przed rozpoczęciem aplikacji.

Jak bowiem wynika z art. 4, 5, 13, 18 i 19 dekretu Tymczasowej Rady Stanu Królestwa Polskiego (Dz. Urzędowy Dep. Spraw. z dn. 19.8.1917 r., Nr 1, poz. 1), sądy pokoju są odpowiednikami późniejszych sądów grodzkich. Zajmowanie stanowiska sędziego pokoju samo przez się nie oznacza jeszcze posiadania kwalifikacji sędziowskich, które by zwalniały od wymagania odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego.

W myśl tych przepisów kandydat na stanowisko sędziego pokoju nie musiał posiadać wyższego wykształcenia prawniczego lub praktycznych znajomości prawa. Jeżeli jednak zajmowanie stanowiska sędziego pokoju było poprzedzone studiami prawniczymi oraz aplikacją sądową zakończoną egzaminem, należy przyjąć, że w tym wypadku kwalifikacje te odpowiadają kwalifikacjom sędziowskim, zwalniającym od wymagań odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego.

3. UPRAWNIENIA RAD ADWOKACKICH DO ZMIANY SKŁADU OSOBOWEGO ZESPOŁÓW ADWOKACKICH

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 29 listopada 1957 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania adw. J. U. od uchwały Rady Adwokackiej w K. z dnia 2 marca 1957 r. nie uwzględniającej odwołania od decyzji Zespołu Adwokackiego Nr 1 w B.,

postanowił:

zaskarżoną uchwałą Rady Adwokackiej w K. zmienić w ten sposób, że adw. J. U. przydziela się jako członka do Zespołu Adwokackiego Nr 1 w B.

Uzasadnienie

Uchwałą z dnia 15.XII.1956 r. Rada Adwokacka w K. przeniosła do B. siedzibę adw. J. U., który dotychczas wykonywał zawód adwokata jako członek Zespołu Adwokackiego Nr 1 w L. Prośba adw. U. o przyjęcie go na członka Zespołu Adwokackiego Nr 1 w B. została przez Zespół załatwiona odmownie z tym uzasadnieniem, że B. posiada nadmiar adwokatów.

Odwołanie adw. U. od wymienionej decyzji Zespołu Adwokackiego Rada Adwokacka w K. uchwałą z dnia 2.III.1957 r. pozostawiła bez uwzględnienia, motywując swe stanowisko tym, że rady adwokackie nie są uprawnione do zmiany składu osobowego istniejącego już zespołu, że mogą go jedynie rozwiązać oraz że rady nie mają żadnych uprawnień do zmiany odmownej decyzji zespołu adwokackiego.

Od tej uchwały Rady Adwokackiej w K. adw. U. wniósł odwołanie z wnioskiem o przydzielenie go do Zespołu Adwokackiego Nr 1 w B.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zważył, co następuje:

Adwokat nie może być zmuszony do wykonywania praktyki adwokackiej indywidualnie, skoro praktykę zamierza wykonywać w zespole adwokackim. Jeżeli istniejący zespół adwokacki bezzasadnie odmawia przyjęcia nowego członka, rada adwokacka w myśl postanowień art. 20 jednolitego tekstu ustawy o ustroju adwokatury (Dz. U. z 1957 r. Nr 13, poz. 74) jest uprawniona i obowiązana do ingerencji oraz do ewentualnej zmiany odmownej decyzji zespołu adwokackiego.

Skoro Zespół Adwokacki Nr 1 w B. odmówił przyjęcia adw. J. U. w charakterze członka tylko na tej podstawie, że B. ma nadmiar adwokatów, Rada zaś Adwokacka w K., która wyłącznie decyduje o planowym rozmieszczeniu adwokatów, zezwoliła adw. U. na przeniesienie siedziby do B., to adw. U. słusznie domaga się umożliwienia mu wykonywania praktyki adwokackiej w zespole adwokackim.

Z powyższych względów należało zaskarżoną uchwałą Rady Adwokackiej w K. zmienić i przydzielić adw. U. jako członka do Zespołu Adwokackiego Nr 1 w B.

4. ZASADA SWOBODNEGO DOBORU CZŁONKÓW ZESPOŁU ADWOKACKIEGO MAJĄCA ZAGWARANTOWAĆ HARMONIJNĄ WSPÓŁPRACĘ, KOLEŻEŃSKĄ ATMOSFERĘ I PRZYJAZNE WSPÓLDZIAŁANIE ZAWODOWE (§ 3 ROZPORZĄDZENIA MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI Z 1950 R. O ZESPOŁACH ADWOKACKICH)

(uchwały Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 13 grudnia 1957 roku).

a) Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania adw. J. G. w związku z odwołaniem Zespołu Adwokackiego Nr 1 w O. od uchwały Rady Adwokackiej w W. z dnia 19 października 1957 r.,

postanowił:

zaskarżoną uchwałę Rady Adwokackiej w W. uchylić.

Uzasadnienie

W wykonaniu decyzji Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 1957 r. adw. J. G. uchwałą Rady Adwokackiej w W. z dnia 11 maja 1957 r. został wpisany na listę adwokatów z siedzibą w O. i od tego czasu ubiega się o włączenie go do Zespołu Adwokackiego w O.

Zespół Adwokacki w O. wypowiedział się większością głosów (5 głosów przeciw, 3 głosy za, 1 wstrzymujący się) przeciw włączeniu adw. G. do swojego składu osobowego ze względu na usposobienie adw. G. (kłótniowość, brak taktu, niedyskrecje w sprawach zawodowych). Mimo braku pozytywnej uchwały członków Zespołu Rada Adwokacka w W. uchwałą z dnia 19 października 1957 r. skierowała adw. G. do Zespołu Adwokackiego w O. z dniem 1 stycznia 1958 r.

Od tej uchwały odwołał się Zespół Adwokacki Nr 1 w O.

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zważył, co następuje:

Rada Adwokacka w W. przyjęła, że nie można odmówić wiarygodności faktom przytoczonym na zebraniu członków Zespołu i że fakty te znajdują częściowo potwierdzenie w aktach personalnych adw. G. Również uznała Rada Adwokacka za uzasadnioną ocenę, że cechy osobiste adw. G. mogą w poważnym stopniu utrudnić współzycie z nim w zespole, który powinien być oparty na swobodnym doborze jego członków, gwarantującym harmonijną współpracę, koleżeńską atmosferę i przyjazne współdziałanie zawodowe.

Z tak ujętych trafnych ustaleń i poglądów nie wysnuła jednak Rada Adwokacka właściwych wniosków.

Zespół Adwokacki odmówił włączenia adw. G. do swojego składu osobowego z uzasadnionych przyczyn. Nie ma zatem żadnego powodu do narzucania Zespołowi wbrew jego woli nowego członka, którego zachowanie się i cechy osobiste mogą podważyć harmonijną współpracę i koleżeńską atmosferę w pracy zespołowej.

Obecna odmowa Zespołu przyjęcia adw. G. do swojego grona nie zamyka adw. G. drogi do ponownego ubiegania się w przyszłości o przyjęcie go do Zespołu, jeżeli

z czasem nastąpi zmiana w zachowaniu się i postępowaniu adw. G., a Zespół w swobodnym doborze swojego składu osobowego ustosunkuje się pozytywnie do przyjęcia adw. G. przez podjęcie większością 2/3 głosów uchwały przewidzianej w § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 1950 r. (Dz. U. Nr 35, poz. 318).

Z tych względów należało postanowić jak wyżej.

b) Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania adw. J. J. od uchwały Rady Adwokackiej w K. z dnia 19 października 1957 r.,

postanowił:

odwołanie adw. J. J. pozostawić bez uwzględnienia.

Uzasadnienie

Uchwałą z dnia 15 marca 1957 r. Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zezwolił adw. J. J. na przeniesienie siedziby z N. w okręgu Izby adwokackiej w R. do okręgu Izby adwokackiej w K.

W związku z tym Rada Adwokacka w K. w dniu 29 czerwca 1957 r. uchwaliła wpisać adw. J. na listę adwokatów Izby k., wyznaczając mu siedzibę w O. S., i skierować go do Zespołu Adwokackiego Nr 1 w O.

Zespół na zebraniu członków w dniu 30 sierpnia 1957 r. przeprowadził głosowanie nad kwestią przyjęcia adw. J. do Zespołu z tym wynikiem, że na ośmiu obecnych członków — siedmiu wypowiedziało się przeciw przyjęciu, a jeden za przyjęciem.

W dniu 10 września 1957 r. odbyło się w O. zebranie miejscowego Koła Zrzeszenia Prawników Polskich, na którym rozwinęła się — spowodowana prośbą adw. J. o interwencję — dyskusja w sprawie negatywnego ustosunkowania się Zespołu do przyjęcia adw. J.

W toku dyskusji wypowiedzieli się trzej członkowie Zespołu — adwokaci: D., Z. i W., a ich wypowiedzi skłoniły adw. J. do wniesienia aktu oskarżenia do Sądu Powiatowego w O. przeciw wymienionym trzem adwokatom o zniesławienie z art. 255 k.k.

W tym stanie rzeczy Rada Adwokacka uchwaliła:

- a) oddalić wniosek adw. J. o uchylenie uchwały Zespołu Adwokackiego w O. odmawiającej przyjęcia go do Zespołu Adwokackiego w O.,
- b) zlecić rzecznikowi dyscyplinarnemu wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adw. J. J. w związku z jego postępowaniem po odmownej decyzji Zespołu Adwokackiego w O. w sprawie przyjęcia go na członka Zespołu.

Od powyższej uchwały adw. J. wniósł odwołanie. Rozpoznając je, Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej zważył, co następuje:

Rada Adwokacka w K. uchwałą z dnia 29 czerwca 1957 r. skierowała adw. J. do Zespołu Adwokackiego w O., dając mu możliwość ubiegania się w Zespole o przyjęcie go do składu osobowego Zespołu i dopuszczenie do wykonywania zawodu w ramach Zespołu. Jednakże Zespół uchwałą z dnia 31 sierpnia 1957 r. odmówił przy-

jęcia adw. J. do swego składu osobowego, wobec czego brak pozytywnej uchwały Zespołu wymaganej przez § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 1950 r. w sprawie zespołów adwokackich (Dz. U. Nr 35, poz. 318).

Rada Adwokacka w K. słusznie stanęła na stanowisku, że nie ma żadnej podstawy prawnej do narzucania Zespołowi wbrew jego woli nowego członka, zwłaszcza wobec zadrażnienia spowodowanego aktem oskarżenia adw. J. przeciw trzem członkom Zespołu, co wyłącza możliwość harmonijnej współpracy i koleżeńskiej atmosfery niezbędnej w pracy zespołowej.

Również niesłusznie żali się adw. J. na to, że Rada Adwokacka poleciła rzecznikowi dyscyplinarnemu wszczęcie przeciw niemu dochodzenia dyscyplinarnego.

Według § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 1950 r. (Dz. U. Nr 35, poz. 320) Rada Adwokacka była uprawniona do wydania tego polecenia rzecznikowi dyscyplinarnemu, a ocena, czy w postępowaniu adw. J. mieszczą się znamiona przewinienia dyscyplinarnego, należy nie do Naczelnej Rady Adwokackiej, lecz do organów powołanych do orzekania w sprawach dyscyplinarnych.

Dlatego należało odwołanie pozostawić bez uwzględnienia, nie wdając się w rozważania co do zasadności zarzutów czynionych adw. J. ze stanowiska odpowiedzialności dyscyplinarnej.

5. USTAWA O USTROJU ADWOKATURY NIE PRZEWIJDUJE PODEJMOWANIA UCHWAŁ PRZEZ PREZYDIA RAD ADWOKACKICH W SPRAWACH NALEŻĄCYCH DO KOMPETENCJI RAD ADWOKACKICH

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 13 grudnia 1957 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu sprawy z odwołania ob. B. M. od uchwały Prezydium Rady Adwokackiej w W. z dnia 9 listopada 1957 r. w sprawie przywrócenia terminu do złożenia podania o wpis na listę aplikantów adwokackich,

postanowił:

odwołanie ob. B. M. w sprawie przywrócenia mu terminu do złożenia podania o wpis na listę aplikantów adwokackich przesłać wraz z załącznikami Radzie Adwokackiej w W. w celu powzięcia uchwały we właściwym trybie.

Uzasadnienie

Podanie ob. B. M. powinno być merytorycznie rozstrzygnięte przez Radę Adwokacką w W., gdyż ustawa z dnia 27 czerwca 1950 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 1957 r. Nr 13, poz. 74) nie przewiduje podejmowania uchwał przez prezydium rad adwokackich, których ustawa nie wymienia wśród organów adwokatury, powołanie się zaś Prezydium Rady Adwokackiej w W. na ogólną uchwałę Rady z dnia 12.IX.1957 r. nie stanowi właściwego załatwienia sprawy.

6. BRAK PODSTAW DO ZWRACANIA SIĘ DO WYŻSZEJ KOMISJI DISCYPLINARNEJ O WYDANIE OGÓLNEJ OPINII W SPRAWACH DOTYCZĄCYCH POSTĘPOWANIA DISCYPLINARNEGO

(uchwała Wydziału Wykonawczego Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 13 grudnia 1957 r.).

Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po rozpoznaniu uchwały Rady Adwokackiej w W. z dnia 10 października 1957 r. w przedmiocie wyjednanie opinii Wyższej Komisji Dyscyplinarnej co do stosowania 5-letniego przedawnienia przewidzianego w art. 86 ust. 1 ustawy o ustroju adwokatury w wypadku przywrócenia wpisu na listę adwokata skreślonego na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 7 ustawy (w dawnym brzmieniu),

postanowił:

wyjaśnić, że ze względu na szczególne okoliczności zachodzące w sprawie adwokata M. G. i sporny w tym wypadku charakter kwestii, czy w danych okolicznościach może mieć zastosowanie art. 86 ust. 1 ustawy o ustroju adwokatury, powinno być przeciwko adw. M. G. wszczęte postępowanie dyscyplinarne.

Uzasadnienie

W uchwale swej z dnia 10.X.1957 r. Rada Adwokacka w W. zwróciła się do Naczelnej Rady Adwokackiej o wyjednanie opinii Wyższej Komisji Dyscyplinarnej w przedmiocie pytania prawnego:

„Czy w stosunku do adwokata, który był skreślony z listy adwokatów w trybie art. 79 ust. 1 pkt 7 ustawy o ustroju adwokatury z roku 1950 (w dawnym brzmieniu) i którego wpis w wyniku uchylecia przez Naczelną Radę Adwokacką uchwały skreślającej został teraz przywrócony, może być obecnie wszczęte postępowanie dyscyplinarne co do zarzutów, które opierają się na faktach, mających miejsce ponad pięć lat temu, to jest czy przewidziane w art. 86 ust. 1 ustawy o ustroju adwokatury przedawnienie ścigania dyscyplinarnego biegnie, czy też ulega zawieszeniu w okresie, w którym adwokat, jako skreślony z listy (czy ew. z innych przyczyn), nie podlegał władzom i organom adwokatury?”

W związku z powyższą uchwałą należy przede wszystkim wyjaśnić, że zgodnie z art. 87 i 92 ustawy o ustroju adwokatury z dnia 27 czerwca 1950 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 1957 r. Nr 13, poz. 74) do zakresu działania Wyższej Komisji Dyscyplinarnej należy orzekanie w sprawach dyscyplinarnych, natomiast ustawa o ustroju adwokatury nie przewiduje ani wydawania przez Wyższą Komisję Dyscyplinarną opinii i odpowiedzi na pytania prawne, ani tym samym trybu, w którym takie opinie i odpowiedzi na pytania prawne mogłyby być wydawane. Z tego względu Wydział Wykonawczy nie uznał za możliwe zadość uczynić wnioskowi Rady Adwokackiej w W.

Natomiast mając na względzie, że uchwała Rady Adwokackiej z dnia 10 października 1957 r. zapadła na skutek konkretnej sprawy ob. M. G., że w sprawie tej zachodzą okoliczności szczególne, które mogą mieć decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia kwestii, czy przedawnienie z art. 86 ust. 1 ustawy o ustroju adwokatury może być stosowane, Wydział Wykonawczy w myśl swej uchwały z dnia 1 lutego 1957 r. uznał za właściwe wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko ob. M. G., w którym to postępowaniu będzie mogła znaleźć również rozstrzygnięcie sporna kwestia przedawnienia.